

Tartumaa Keskkonnateenistus
Aleksandri 14
51004 Tartu

05.08.2008

Konguta valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Konguta Vallavalitsus teatab, et on valminud Konguta valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm.

Üldplaneeringu koostamise aluseks on Konguta Vallavolikogu 24.03.1999. a. otsus nr 18. Üldplaneering hõlmab Konguta valla haldusterritooriumi. Üldplaneeringu koostamise põhi-eesmärgiks on Konguta valla ruumilise planeerimiskontseptsiooni loomine ja sellest lähtuva planeerimislahenduse väljatöötamine ning piirkonna arenguks vajalike maa-alade ja nende kasutusfunktsioonide määramine.

Üldplaneeringu KSH algatati Konguta Vallavolikogu 14.05.2007.a otsusega nr 55. KSH käigus hinnatakse üldplaneeringu rakendamise kaasneda võivaid strateegilisi keskkonnamõjusid planeeringualal ja selle lähiümbruses. Piiriülest keskkonnamõju ei ole ette näha.

Üldplaneeringu algatajaks ja kehtestajaks on Konguta Vallavolikogu, üldplaneeringu koostamist korraldab Konguta Vallavalitsus (Annikoru 61202, Tartumaa, tel: 731 4433, e-post: valdi@konguta.ee). Keskkonnamõju strateegilist hindamist teostab Alkranel OÜ (Riia 15b, Tartu 51 010, tel/faks: 7 366 676; e-post: tanel@alkranel.ee).

KSH programmi ja üldplaneeringu eskiislahendusega on võimalik tutvuda Konguta Vallavalitsuse ruumides ajavahemikul 07.08 – 21.08.2008. KSH programmi ja üldplaneeringu eskiislahendust saab elektrooniliselt alla laadida Konguta Vallavalitsuse kodulehelt <http://www.konguta.ee> KSH programmile saab esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult OÜ-le Alkranel või Konguta Vallavalitsusele kuni 21. augustini.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu toimub 21. augustil 2008.a. Konguta Vallamaja saalis kell 16.00.

Kirjale on lisatud KSH programm.

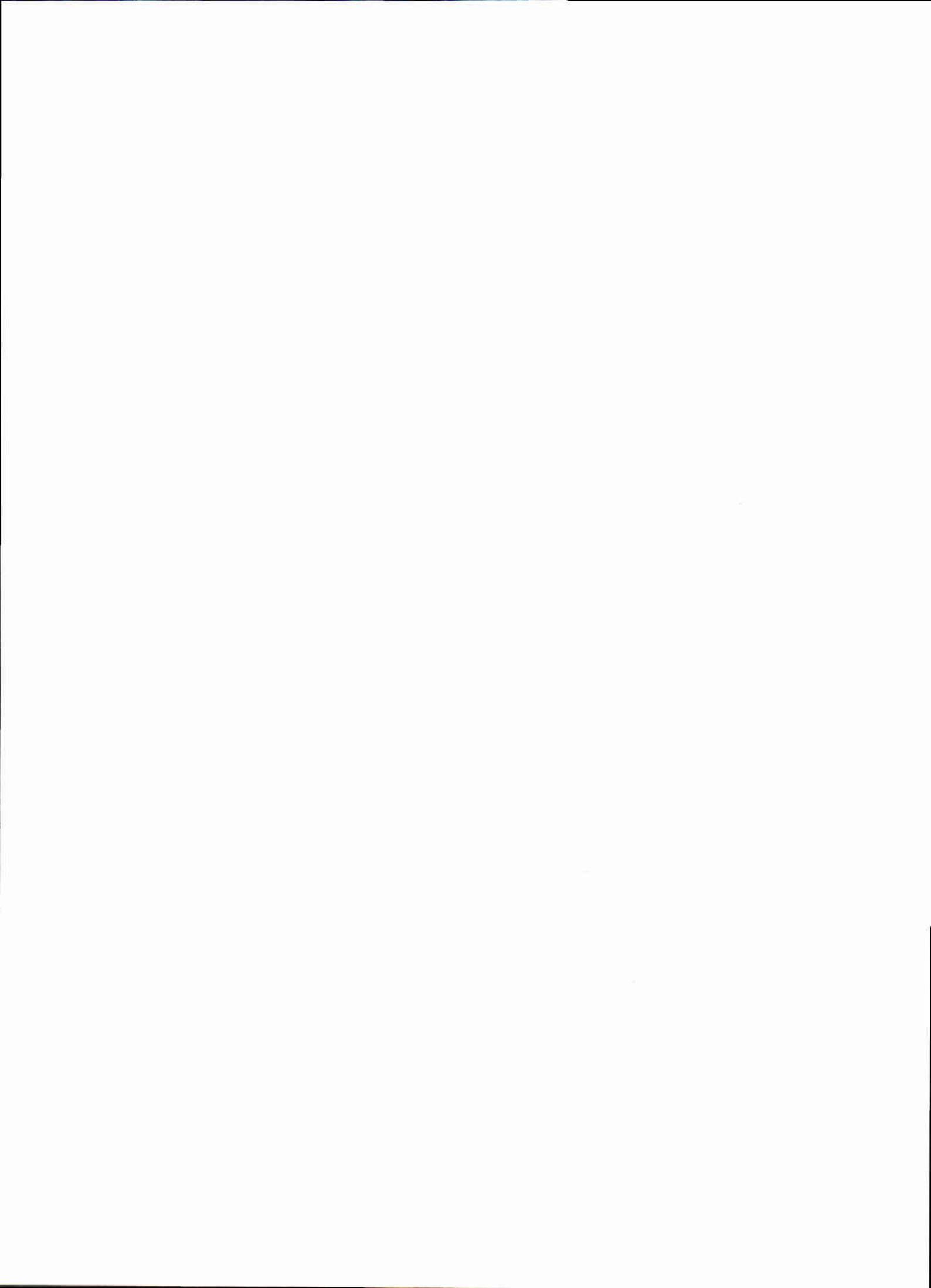
Lugupidamisega,

Tanel Esperk
OÜ Alkranel projektijuht
Riia 15b
51010 Tartu
Tel/fax: 7 366 676
E-mail: tanel@alkranel.ee

SAABUNUD
Tartumaa keskkonnateenistusse
nr 43278
"07" august 2008

Alkranel OÜ, www.alkranel.ee
J. Hurda 35, 51 005 Tartu
Tel/faks: 7 366 676;
GSM: 55 40 579, 52 89 197
E-post: info@alkranel.ee

Reg. nr. 10607878
Km reg. Nr. EE100764916
a/a 221013642218
Hansapank kood 767
IBAN No EE762200221013642218

KSH programmi LISA 1
Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile laekunud seisukohtadega
arvestamine

1. **Nõo Vallavalitsuse** seisukoht saabus 27.06.2008. a kell 10:14 e-kirjaga, milles täiendavaid ettepanekuid KSH programmile ei tehtud.
2. **Riikliku Looduskaitsekeskuse Jõgeva-Tartu regiooni** seisukoht saabus 14.07.2008. a kirjaga nr JT 5.7-4/617-2, milles täiendavaid ettepanekuid KSH programmile ei tehtud.
3. **Tartu Maavalitsuse** seisukoht saabus 30.06.2008. a kirjaga nr 10-5/1384, milles tehti järgmine ettepanek:

Palun kaaluda programmi teise punkti pealkirja "Strateegilise planeerimisdokumendiga eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju" sobivust. Pelgalt dokumendiga kaasnev keskkonnamõju on ilmelt tühine. Mõju avaldab planeeringu elluviimine.

KSH koostaja vastus: Täiendasime vastavat pealkirja järgmiselt: *Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju.*

4. **Tartumaa Keskkonnateenistuse** seisukoht saabus 02.07.2008. a kirjaga nr 41-11-4/43278-5, milles tehti järgmised märkused:

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 2 p 2 kohaselt tuleb nimetada ja selgitada võimalik mõju Natura 2000 aladele. Sellest tulenevalt tuleks nimetada valda jäävad Natura alad ning selgitada võimalikku mõju hindamise ulatus KSH programmis. Samuti tuleb programmis nimetada kas eeldatakse või ei eeldata piiriülest keskkonnamõju.

KSH koostaja vastus: Täiendasime KSH programmi punkti 2 Konguta valla territooriumile jäävate Natura 2000 alade nimetuste lisamisega. Natura 2000 aladele kaasneva mõju ja piiriülese mõju kohta on KSH programmi punktis 2 toodud järgmine lõik: *Konguta valla territooriumile jääb kaks Natura 2000 ala: Keeri - Karijärve loodusala ja Viisjaagu loodusala. Konguta valla üldplaneeringuga kavandatud tegevused ei too esialgsel hinnangul kaasa olulisi negatiivseid mõjusid Natura 2000 võrgustiku aladele ega inimeste tervisele. Mõjusid ja nende olulisust hinnatakse täpsemalt KSH käigus. Piiriülest keskkonnamõju ei ole ette näha.*

Heakskiitmiseks esitatavale programmile lisada KSH algatamise otsuse ja detailplaneeringu lähteseisukohtade koopia. Samuti ajalehes ilmunud teade KSH algatamise otsuse kohta ja KSH programmi avaliku väljapaneku ja arutelu toimumise teavitamisega seotud kirjade ja e-mailide koopiad ning väljavõtte ajalehes ilmunud teatest.

KSH koostaja vastus: Ilmselt on silmas peetud üldplaneeringu lähteseisukohti, mitte detailplaneeringu lähteseisukohti. Üldplaneeringu algatamise käigus konkreetseid lähteseisukohti ei määratud. Teised keskkonnateenistuse poolt soovitud dokumendid esitame koos heaks kiitmisele saadetava programmiga.

5. **Sotsiaalministeeriumi** seisukoht saabus 01.07.2008. a kell 15.04 e-kirjaga, milles tehti järgmised märkused:

KSH programmi punktis 2. (lk 2) „Strateegilise planeerimisdokumendiga eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju” on välja toodud, et Konguta valla üldplaneeringuga kavandatud tegevused ei too esialgsel hinnangul kaasa olulisi negatiivseid mõjusid Natura 2000 võrgustiku aladele ega inimeste tervisele. Palume KSH käigus täpsustada, millised mõjusid hinnates sellisele järeldusele jõuti.

KSH koostaja vastus: Täpsemalt hinnatakse mõju inimeste tervisele KSH aruande *Elanikkond ja inimeste tervis* valdkonna all.

Samuti tuleks KSH käigus tähelepanu pöörata järgmistele märksõnadele, mis mõjutavad inimeste tervist ja heaolu nt radoon, joogivee kvaliteet, müra, tööstuse ja liikluse poolt põhjustatud õhusaaste, turvalisus jne

KSH koostaja vastus: Inimeste tervisele kaasnevat mõju hinnatakse KSH aruande *Elanikkond ja inimeste tervis* valdkonna all. Lisaks tuuakse KSH aruande olemasoleva olukorra kirjelduses välja valla pinnase radoonisisaldus.

6. **Kultuuriministeeriumi** seisukoht saabus 27.06.2008. a kirjaga nr 7.17/1454, milles juhiti tähelepanu järgmistele analüüsivõimalikele vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasnevat mõju:

- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad;
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumideks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määramine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha KSH käigus täiendavaid ettepanekuid.

Samuti juhivad Kultuuriministeerium tähelepanu, et käesoleval ajal vaadatakse üle mälestiste kaitsevööndid – juba muudetud kaitsevööndid on nähtaval Maa-ameti kaardil, töös olevate kaitsevööndite kohta saab jooksvalt informatsiooni maakonna vaneminspektorilt.

Juhul kui planeeritaval alal on maa-alalisi arheoloogiamälestisi (asulakohad, linnamäed jne) palume täpsustada nende piirid maakonna vaneminspektoriga. Samuti saab maakonnainspektorilt teavet kaitsealuste parkide piiride kohta.

Vastus: Kultuuriministeeriumi kirjas välja toodud teemasid käsitletakse KSH aruandes „Maastik ja kultuuripärand” valdkonna all. Samuti tuuakse vajadusel välja täiendavad leevendavad meetmed kultuurikeskkonna säilitamiseks. Kaitsevööndite võimaliku muutmise osas konsulteeritakse vajadusel maakonna vaneminspektoriga.

Koostas:
Tanel Esperk

Konguta valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

EELNÕU

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt

KSH objektiks on Konguta valla üldplaneering, mida koostab Konguta vallavalitsus. Üldplaneeringu koostamine algatati Konguta Vallavolikogu 24.03.1999. a. otsusega nr 18. Üldplaneering hõlmab Konguta valla haldusterritooriumit (joonis 1).

Konguta valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati lähtudes "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse" § 33 lõike 1 punktist 2 Konguta Vallavalitsuse 14. mai 2007.a otsusega nr 55.

Joonis 1. Konguta valla asukoht Tartu maakonnas külgnevate omavalitsustega (Allikas: Maa-amet, 2008)

2. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse üldplaneeringust tulenevaid mõjusid järgmistes valdkondades:

- Vesi ja pinnas;
- Õhukvaliteet;
- Bioloogiline mitmekesisus, taimestik ja loomastik;

- Maastik ja kultuuripärand;
- Elanikkond ja inimeste tervis;
- Sotsiaalne keskkond;
- Majanduslik keskkond.

Töö käigus hinnatakse üldplaneeringu elluviimisest tulenevat võimalikku olulist (lühija pikaajalist) keskkonnamõju Konguta valla haldusterritooriumil, sealhulgas kumulatiivseid mõjusid. KSH aruandes pakutakse vajadusel välja leevendavad meetmed tegevusega kaasneva keskkonnamõju vältimiseks ja vähendamiseks.

Konguta valla territooriumile jääb kaks Natura 2000 ala: Keeri - Karijärve loodusala ja Viisjaagu loodusala. Konguta valla üldplaneeringuga kavandatud tegevused ei too esialgsel hinnangul kaasa olulisi negatiivseid mõjusid Natura 2000 võrgustiku aladele ega inimeste tervisele. Mõjusid ja nende olulisust hinnatakse täpsemalt KSH käigus. Piiriülest keskkonnamõju ei ole ette näha.

Olemasoleva olukorra analüüsil on selgunud järgmised küsimused, mis vajavad käsitlemist keskkonnamõju strateegilise hindamise raames:

- Seosed teiste Konguta valda puudutavate strateegiliste arengudokumentidega;
- Üldplaneeringu elluviimisega kaasnev mõju looduslike alade terviklikkusele ja bioloogilise mitmekesisuse säilimisele, Natura 2000 aladele, kaitsealadele ja kaitstavatele loodusobjektidele;
- Maakasutus- ja ehitustingimuste mõju keskkonnale, sh miljööväärtuslike alade, rohevõrgustike alade ja väärtuslike maastike kasutustingimused;
- Olemaolevate ja planeeritavate elamu- ja tootmisaladega (sh põllumajandusliku tootmisega tegelevate ettevõtetega) seotud mõjud loodus- ja sotsiaalkeskkonnale..
- Veevarustuse ja reoveepuhastusega seotud küsimused (sh reoveekogumisalade määramise vajadus);
- Mäetööstusmaade kasutamise ja laiendamisega kaasnevad mõju sotsiaal- ja majanduslikule keskkonnale.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise osana kaalutakse võimalikke alternatiive kavandatavatele tegevustele. Alternatiivid selgitatakse välja töö käigus.

KSH aruande ühe osana käsitletakse olemasolevat olukorda. Sealhulgas kirjeldatakse üldplaneeringuga hõlmatava maa-ala looduslike tingimusi, planeeringualal paiknevaid kaitsealuseid loodus- ja kultuuriväärtuseid ning valla sotsiaal-majanduslikku olukorda.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise käigus võib programmis toodud teemade ring täieneda.

3. Üldplaneeringu koostamisest huvitatud isikud

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esitatud alljärgnevas tabelis 1.

Tabel 1. Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi antud strateegilise planeerimisdokumendi vastu.

Isik või asutus	Teavitatakse
Konguta Vallavalitsus	Seotud planeeringu koostamisega
Konguta Vallavolikogu	e-kirjaga
vallaelanikud, maaomanikud, ettevõtjad ja laiem avalikkus	teated kohalikus lehes ja väljaandes Ametlikud Teadaanded
valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnauhendused	e-kiri Eesti Keskkonnauhenduste Kojale
Keskkonnaministeerium (Tartumaa Keskkonnateenistus)	postiga
Riiklik Looduskaitsekeskus (Jõgeva-Tartu regioon)	e-kirjaga
Tartu Maavalitsus	e-kirjaga
Maanteeamet	e-kirjaga
Kultuuriministeerium	e-kirjaga
Sotsiaalministeerium (Tervisekaitsetalitus)	e-kirjaga
Naabervallavalitsused (Elva linn, Nõo, Rannu, Rõngu ja Puhja vald)	e-kirjaga

4. Keskkonnamõjude strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise ajakava

Keskkonnamõju strateegilise hindamise objektiks oleva Konguta valla üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringuga kavandatavate tegevustega kaasnevate keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) on algatatud Konguta Vallavolikogu 14.mai. 2007 otsusega nr 55. KSH läbiviimise orienteeruv ajakava (programmi eelnõu edastamisest kuni KSH aruande heakskiitmiseni) on esitatud tabelis 2.

KSH menetlus tervikuna ei lõpe KSH aruande heakskiitmisega. Vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seaduse* (edaspidi KeHJS) §43 peab KSH tulemus kajastuma planeeringus ja selle lõppjäreldestega mitteametust tuleb põhjendada. Ühtlasi peab üldplaneeringu koostamise korraldaja (Konguta Vallavalitsus) üldplaneeringu kehtestamisest teavitama huvirühmasid ning avalikkust vastavalt KeHJS §44 sätestatud nõuetele. Kuna avalikustamise orienteeruv aeg sõltub paljuski KSH protsessis selgunud tulemustest, siis seetõttu ei esitata vastavat ajamäärangut käesolevas KSH programmis.

Tabel 2. KSH läbiviimise orienteeruv ajakava (programmi eelnõu edastamisest kuni KSH aruande heakskiitmiseni)

KSH etapp	Aeg
KSH algatamine	14.05.2007
KSH programmi koostamine	juuni 2008
Seisukohtade küsimine KSH programmi sisu kohta pädevatel asutustel	juuni - juuli 2008
KSH programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu	juuli - august 2008
KSH programmi heakskiitmine Tartumaa Keskkonnateenistuse poolt	august - september 2008
KSH aruande koostamine	juuni - oktoober 2008
KSH aruande avalik väljapanek ja arutelu	november 2008
KSH aruande heakskiitmine Tartumaa Keskkonnateenistuse poolt	detsember 2008

Ajakava võib muutuda ettenägematute takistuste ilmnemisel

5. Keskkonnamõju strateegilise hindamise meetodika

Keskkonnamõju strateegiline hindamine ehk planeeringu elluviimise aluseks olevate strateegiliste valikute elluviimise mõju hindamine annab planeeringu kehtestajale enne otsuse tegemist vajaliku teabe, mis selle otsusega hiljem kaasneb. Mõju hindamise eesmärk on otsustaja teadlikkuse tõstmine ja selle tulemusel keskkonna jätkusuutlikku arengut tagavate keskkonnatingimuste kehtestamine planeeringu koosseisus.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine tugineb sellele, et hinnatakse planeeringu elluviimisega *tõenäoliselt kaasnevat olulist mõju*. Keskkonnamõju on „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse” §5 alusel oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara. Tõenäosuse hindamisel lähtutakse planeerimisseaduse kohase planeeringu elluviimise tõenäolisusest.

Üldplaneeringu KSH läbiviimise käigus tuuakse välja võimalikud alternatiivsed arengustsenaariumid (alternatiivid), seejuures käsitletakse nn objektipõhiseid alternatiive. Samuti püstitatakse KSH eesmärgid. Alternatiivide hindamisel hinnatakse kõiki alternatiive püstitatud KSH eesmärkide suhtes. Seejuures hinnatakse mõjusid nii lühiajalises kui ka pikaajalises perspektiivis. Samuti tuuakse vajadusel välja kumulatiivsed mõjud. Mõjude olulisust hinnatakse järgneva skaala alusel:

- + positiivne mõju
- ++ tugev positiivne mõju
- negatiivne mõju
- tugev negatiivne mõju
- ? mõju pole teada

6. Programmi koostanud eksperdi ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmed

Planeeringu koostaja –Konguta Vallavalitsus

Annikoru 61202

Tartumaa

E-post: vald@konguta.ee

Telefon: 731 4433

Telefon/faks: 745 7230

Üldplaneeringu kehtestaja –Konguta Vallavolikogu

Annikoru 61202

Tartumaa

E-post: vald@konguta.ee

Telefon: 731 4433

Telefon/faks: 745 7230

KSH programmi koostaja ja KSH teostaja

OÜ Alkranel

Riia 15b, 51 010 Tartu,

Telefonid: 7 366 676, 55 40 579

Faks: 7 366 676

e-post: info@alkranel.ee

Keskkonnamõju strateegilist hindamist viib läbi OÜ Alkranel. KSH töörühm on järgmine:

- Alar Noorvee, KSH töörühma juht, KSH juhtekspert (litsents nr KMH 0098);
- Tanel Esperk, OÜ Alkranel projektijuht;
- Britta Pärk, OÜ Alkranel keskkonnaspetsialist.

Juhtekspert Alar Noorvee on litsentseeritud keskkonnaekspert (litsents nr KMH 0098), omandanud doktorikraadi Tartu Ülikoolis keskkonnatehnoloogia eriala. Omab õigust hinnata keskkonnamõju järgmistes tegevusvaldkondades: põllumajandus; maaparandus; maavarude kaevandamine ja kaevisetöötlamine, sh rikastamine; tööstus; tooraine ja muu materjali töötlemine; tselluloosi, paberi- ja tekstiilitööstus ning nahaparkimine; jäätmekäitlus; reoveekäitlus; vesi ja kanalisatsioon; ehitus; turism; puhkemajandus ja haljastus; asumite sanitaarkaitse.

Omab õigust hinnata keskkonnamõju järgmistes mõjuvaldkondades: pinnas ja maastik; veesaaste ja veetase; õhusaaste; jäätmete; müra ja vibratsioon; märgalad.

KSH töörühma juht Alar Noorvee omab KSH läbiviimise õigust (vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus* §34 lg 3) sest:

- Omab enam kui 4-aastast töökogemust keskkonnamõju hindamiste ja keskkonnamõju strateegiliste hindamiste juhtekspertina (KMH litsentsi

esmakordne omistamine 22.10.2003). Omab keskkonnaalast töökogemust alates 2000. aastast. On seejuures läbi viinud mitmed üldplaneeringute ja detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilised hindamised (<http://www.alkranel.ee>).

- On omandanud kõrghariduse keskkonnatehnoloogias (PhD) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis ning läbinud Keskkonnamõju hindamise ainekursuse (2 AP) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis 2002. a ning Kohaliku ja regionaalse arengu planeerimise ainekursuse (2 AP) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis 2005. a. (1 AP = 40 tundi maht)
- Ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte. Kasutatavad metoodilised juhendmaterjalid:
 - Euroopa Komisjoni juhend "Guidelines for the Assessment of Indirect and Cumulative Impacts as well as Impact Interactions" (mai 1999, inglise keeles) <http://www.envir.ee/91552>;
 - Therivel, R. „Strategic Environmental Assessment in Action“ London, 2004;
 - „Sustainability Appraisal of Regional Spatial Strategies and Local Development Documents“ Office of Deputy Prime Minister, London 2005;
 - Commission's Guidance on the implementation of Directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment.

7. Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad

Käesoleva KSH programmi kohta küsitakse seisukohti järgmistelt asutustelt:

- Tartumaa Keskkonnateenistus (postiga);
- Riikliku Looduskaitsekeskuse Jõgeva-Tartu regioon (e-postiga);
- Tartu Maavalitsus (e-postiga);
- Kultuuriministeerium (e-postiga);
- Sotsiaalministeerium (e-postiga);
- Maanteeamet (e-postiga).

KSH programmi koostasid:

Tanel Esperk
OÜ Alkranel
Riia 15B, 51010 Tartu
53 656 297
7 366 676
tanel@alkranel.ee

Britta Pärk
OÜ Alkranel
J. Hurda 35, Tartu 51 005
50 56 229
7 366 676
britta@alkranel.ee

Alar Noorvee
OÜ Alkranel
Riia 15B, 51010 Tartu
55 40 579
7 366 676
alar@alkranel.ee